Sažetak odluke Komisije

od 29. lipnja 2015.

o ocjenjivanju koncentracije spojivom s unutarnjim tržištem i funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u

(Predmet M.7429 – Siemens/Dresser-Rand)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2015) 4355)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

(2016/C 281/09)

Komisija je 29. lipnja 2015. donijela Odluku u predmetu o koncentracijama na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika [1] *(dalje u tekstu: „Uredba o koncentracijama”)., a posebno članka 8. stavka 1. te Uredbe. Verzija potpune Odluke bez povjerljivih podataka može se pronaći na engleskom jeziku na internetskim stranicama Glavne uprave za tržišno natjecanje na sljedećoj adresi: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html.*

I. **STRANKE**

(1) Siemens je njemačko dioničko društvo sa sjedištem u Münchenu (Njemačka). Siemens klijentima nudi široki raspon proizvoda i usluga uključujući upravljanje energijom, električnu energiju i plin, usluge u području proizvodnje električne energije, automatizaciju proizvodnih procesa i pogonske sustave, energiju vjetra te obnovljive izvore energije.

(2) DR je američko društvo sa sjedištem u Houstonu (Teksas). DR klijentima u industriji nafte i plina nudi proizvode (uglavnom kompresore, plinske turbine i parne turbine) namijenjene primjeni u vrijednosnom lancu sektora nafte i plina: eksploatacija i proizvodnja (uzlazne aktivnosti), prijevoz (središnja aktivnost), ukapljeni prirodni plin i skladištenje i prerada (silazna aktivnost) te distribucija nafte i plina te povezanih derivata.

(3) Siemens će kupiti sve izdane dionice poduzetnika DR i steći isključivu kontrolu nad poduzetnikom DR. Slijedom navedenoga, transakcija čini koncentraciju u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe o koncentracijama.

II. **OPERACIJA**

(4) Dana 9. siječnja 2015. Komisija je zaprimila prijavu predložene koncentracije u skladu s člankom 4. Uredbe o koncentracijama u kojoj se navodi da će poduzetnik Siemens AG („Siemens” ili „podnositelj prijave”) steći isključivu kontrolu nad poduzetnikom Dresser Rand Group, Inc. („DR”). Predložena transakcija uključuje Siemensovo stjecanje svih izdanih dionica poduzetnika DR („transakcija”). Siemens će slijedom toga steći isključivu kontrolu nad poduzetnikom DR.

III. **POSTUPAK**

(5) Transakcija je prijavljena 9. siječnja 2015. Dana 13. veljače 2015. Komisija je izrazila ozbiljne sumnje u spojivost transakcije s unutarnjim tržištem i donijela je odluku o pokretanju postupka u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (c) Uredbe o koncentracijama. Podnositelj prijave podnio je 27. veljače 2015. svoje pisane primjedbe na odluku iz članka 6. stavka 1. točke (c).

(6) Dana 23. ožujka 2015. Komisija je donijela dvije odluke u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 139/2004 kojima je od poduzetnika Siemens i Dresser-Rand zatražila dostavljanje informacija za koje je prethodno određen rok za dostavljanje bio 18. ožujka 2015. Komisija je 27. ožujka 2015. primila cjelovite i točne informacije koje su zatražene odlukama. Slijedom navedenog, u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 139/2004 i člankom 9. Uredbe Komisije (EZ) br. 802/2004 [2] („Provedbena uredba (EZ) br. 802/2004”), rokovi iz članka 10. Uredbe (EZ) br. 139/2004 obustavljeni su od 19. ožujka 2015. do uključivo 27. ožujka 2015.

[1] SL L 24, 29.1.2004., str. 1.

[2] Uredba Komisije (EZ) br. 802/2004 od 7. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (SL L 133, 30.4.2004., str. 1.).

IV. **OBRAZLOŽENJE**

A. MJERODAVNA TRŽIŠTA PROIZVODA

(7) Zbog aktivnosti stranaka nastaju sljedeća horizontalna preklapanja:

(a) ponuda turbokompresorskih postrojenja koje pogone aero-derivacijske plinske turbine (*aero-derivative gas turbines*, ADGT) i turbokompresorskih postrojenja koje pogone lagane industrijske plinske turbine (*industrial gas turbines*, IGT). Preklapanje bi se posebno odnosilo na uporabu na moru u uzlaznim aktivnostima i uporabu u cjevovodima u središnjim aktivnostima;

(b) ponuda generatorskih jedinica koje pogone aero-derivacijske plinske turbine (ADGT) i generatorskih jedinica koje pogone lagane industrijske plinske turbine (IGT).

(c) ponuda malih parnih turbina za mehanički pogon

(d) ponuda parnih turbina koje se upotrebljavaju za pogon generatora.

(8) Zbog aktivnosti stranaka nastat će vertikalna preklapanja na sljedećim silaznim tržištima za ponudu 1. turbokompresorskih postrojenja i 2. postrojenja za katalitičko krekiranje u fluidiziranom sloju (*Fluid Catalytic Cracking*, FCC).

I. **Tržište turbokompresorskih postrojenja koje pogoni ADGT i turbokompresorskih postrojenja koje pogoni lagani IGT s potrebnom snagom većom od 23 MW**

i. *Uvod*

(9) Klijenti u industriji nafte i plina uobičajeno kupuju takozvano turbokompresorsko postrojenje za obavljanje kompresije koja je potrebna u procesima koje provode.

(10) Kompresorsko postrojenje sastoji se od kompresora, tj. dijela koji zapravo obavlja konkretni posao kompresije, i pokretača, tj. dijela koji kompresoru osigurava napajanje. Ta su dva glavna dijela povezana pomoćnom opremom kao što su mjenjači, cijevi i instrumenti te kontrolni uređaji. Kompresor, pokretač i sva pomoćna oprema ugrađuje se na bazni okvir.

(11) Postoje različite vrste kompresora. U prethodnim predmetima, Komisija je razlikovala zračne i plinske kompresore. Plinski kompresori segmentirani su na standardne i procesne kompresore, a potonji na kompresore pozitivne istisnine i dinamičke kompresore/turbokompresore ([1]). Međutim, točna definicija tržišta na kraju je ostala nepotpuna.

(12) U teoriji kompresore može pokretati bilo koja vrsta pokretača, odnosno plinske turbine, električni motori i parne turbine. Kada je riječ o plinskim turbinama, mogu se utvrditi tri različite tehnologije: industrijske plinske turbine za tešku industriju (*heavy duty industrial gas turbines*, „IGT za tešku industriju"), koje su tradicionalne plinske turbine; aero-derivacijske plinske turbine (*aero derivative gas turbines*, „ADGT") koje su plinske turbine koje potječu od motora ugrađenih na komercijalne i putničke mlazne zrakoplove, i lagane industrijske plinske turbine (*light industrial gas turbines*, „lagane IGT"), koje su hibrid drugih dviju vrsta turbina.

(13) Kada krajnji kupac mora kupiti turbokompresorsko postrojenje, u obzir se uzima niz stavki kako bi se odredile točne tehničke specifikacije rješenja koje će se nabaviti kako u pogledu pokretača, tako i u pogledu turbokompresora. Odlučujući je element točan kompresijski posao koji je potrebno obaviti, što će odrediti odabir kompresora. Taj će odabir potom definirati ulaznu snagu koja je potrebna da bi se zadatak stvarno obavio. Međutim, u obzir se uzimaju i drugi elementi, npr. zemljopisna lokacija projekta, okolišni uvjeti na lokaciji te raspoloživost goriva. Svi će ti elementi oblikovati tehničke specifikacije koje će turbokompresorsko postrojenje morati ispuniti. Ti će elementi *de facto* odrediti koji se kompresor i pokretač mogu upotrijebiti za svaki pojedini projekt.

ii. *Definicija tržišta*

(14) Budući da se aktivnosti stranaka u pogledu turbokompresorskih postrojenja koje pogoni ADGT preklapaju u industriji nafte i plina, Komisija je analizirala:

(a) mogu li se sve vrste turbokompresora upotrebljavati u svim primjenama ili ne;

(b) postoje li turbokompresori koje se smatra zamjenama za one koji se upotrebljavaju u primjeni u kojoj postoji preklapanje;

([1]) Predmet M.6222 GE Energy/Converteam (2011.), Predmet M.2834 Alchemy/Compare (2002.), Predmet M.1775 Ingersoll Rand/Dresser Rand/Ingersoll Dresser Pump (1999.), Predmet M.479 Ingersoll Rand/MAN (1994.).

(c) postoje li druge vrste pokretača koji su zamjene za ADGT-ove;

(d) mogu li primjene turbokompresorskih postrojenja koje pogoni ADGT činiti posebno tržište proizvoda.

(15) Analizom se pokazalo:

(a) da ne postoji zamjena za kompresor koji se upotrebljava u turbokompresorskim postrojenjima na strani potražnje i samo vrlo ograničena zamjena na strani ponude i

(b) da postoji ograničena zamjena na strani potražnje i da ne postoji zamjena na strani ponude za pokretač koji se upotrebljava za turbokompresorska postrojenja i raspone snage jer se samo lagani IGT-ovi mogu zamijeniti s ADGT-ovima za neke primjene.

(16) Konačno, kada je riječ o specifičnim primjenama u industriji nafte i plina, tom se analizom, koja je potvrđena analizom podataka iz javnog nadmetanja koji su prikupljeni od stranaka i trećih osoba, pokazalo da ne postoji zamjena u pogledu turbokompresorskih postrojenja koja se upotrebljavaju u različitim primjenama. Analiza podataka iz javnog nadmetanja za turbokompresorska postrojenja Komisiji *de facto* omogućuje utvrđivanje istovrsne skupine natječaja koji obuhvaćaju različite primjene u industriji nafte i plina. Aktivnosti stranaka preklapaju se u primjenama na moru u uzlaznim aktivnostima te u cjevovodima u središnjim aktivnostima.

(17) U pogledu kompresora, Komisija je utvrdila da postoje različite vrste turbokompresora. Od tih se vrsta samo ograničena podskupina može upotrijebiti u primjenama na moru u uzlaznim aktivnostima te u cjevovodima u središnjim aktivnostima. Prvo, turbokompresori se mogu podijeliti u integralno nazubljene turbokompresore i turbokompresore s jednom osovinom. Stav je Komisije da su samo potonji prikladni za te primjene. Drugo, kompresori s jednom osovinom mogu biti podijeljeni horizontalno ili vertikalno (takozvana „bačvasta vrsta"). Zbog tehničkih se razloga u relevantnim primjenama mogu upotrebljavati samo potonji. U okviru kompresora bačvaste vrste proizvođači nude različite „osnovne dizajne" koji su osmišljeni kako bi služili za specifične primjene. Na strani potražnje ne postoji zamjena za osnovne dizajne kompresora za sve primjene. Isto tako, pokazalo se da je zamjena na strani ponude vrlo ograničena.

(18) U pogledu pokretača turbokompresorskih postrojenja, Komisija je utvrdila da su ADGT-ovi i lagani IGT-ovi zamjenjivi, ali da to nije slučaj za električne motore i IGT-ove za tešku industriju. Komisija je isto tako utvrdila da se ADGT koji se upotrebljava u proizvodnji električne energije ne može upotrijebiti kao pokretač za kompresore. Konačno, Komisija je utvrdila da se stanje tržišnog natjecanja za ponudu ADGT-ova i laganih IGT-ova snage veće i manje od 23 MW razlikuje. Stoga je mišljenje Komisije da se tržište može segmentirati na toj razini snage.

(19) Konačno, isto tako na temelju promatranja ograničene zamjene među osnovnim dizajnima kompresora, Komisija je utvrdila da turbokompresorska postrojenja koja se upotrebljavaju u različitim primjenama mogu činiti zasebna tržišta proizvoda.

(20) Komisija je stoga zaključila da bi turbokompresorska postrojenja koje pogoni ADGT i turbokompresorska postrojenja koje pogoni lagani IGT s potrebnom snagom većom od 23 MW za primjene na moru u uzlaznim aktivnostima te u cjevovodima u središnjim aktivnostima mogla činiti zasebno tržište proizvoda. Međutim, točnu definiciju tržišta može se ostaviti nedovršenom jer transakcija neće dovesti do bitnog ograničenja učinkovitog tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu prema bilo kojoj vjerojatnoj definiciji tržišta proizvoda.

(21) Stav je podnositelja prijave da ne postoji takvo tržište za turbokompresorska postrojenja koje pogoni ADGT. Stav je podnositelja prijave da se radi samo o objedinjenju niza pojedinačnih prilika za nadmetanje za posebne primjene u okviru kojih klijenti na kraju odabiru tehničko rješenje u kojem se prednost za pokretanje kompresora daje upotrebi ADGT-a, a ne industrijskih plinskih turbina (IGT-ova) ili drugih pokretača. Podnositelj prijave isto tako tvrdi da ADGT-ovi ponekad imaju prednost u pogledu zahtjeva za visoku snagu jer su često učinkovitiji, manji i laganiji od jednakovrijednih industrijskih plinskih turbina. Međutim, industrijske plinske turbine sve su konkurentnije s ADGT-ovima u tom pogledu jer su novi modeli industrijskih plinskih turbina koji su stavljeni na tržište laganiji, kompaktniji i učinkovitiji. Stoga podnositelj prijave tvrdi da je mjerodavno tržište proizvoda tržište turbokompresorskih postrojenja.

II. **Tržište generatorskih jedinica koje pogoni ADGT i generatorskih jedinica koje pogoni lagani IGT**

(22) Podnositelj prijave smatra da generatorske jedinice koje pogoni ADGT ne čine posebno tržište proizvoda. Podnositelj prijave tvrdi da se ADGT za primjene za mehanički pogon ne razlikuju od ADGT-a za primjene za pogon generatora i da se isti modeli mogu naizmjenično upotrebljavati za obje primjene.

(23) Stav je Komisije da generatorske jedinice čine posebno tržište proizvoda odvojeno od tržišta kompresorskih postrojenja. Komisija je zaključila i da se generatorske jedinice koje pogoni ADGT i generatorske jedinice koje pogoni lagani IGT vjerojatno mogu zamijeniti, ali da generatorske jedinice koje pogoni ADGT i generatorske jedinice koje pogoni lagani IGT čine posebno tržište proizvoda odvojeno od tržišta generatorskih jedinica koje pogoni IGT za tešku industriju. Naposljetku, Komisija je zaključila da može biti prikladno razlikovati generatorske jedinice koje pogoni ADGT ili generatorske jedinice koje pogoni lagani IGT snage veće i manje od 23 MW.

(24) Međutim, točnu definiciju tržišta može se ostaviti otvorenom jer transakcija neće dovesti do bitnog ograničenja učinkovitog tržišnog natjecanja prema bilo kojoj zamislivoj definiciji tržišta.

III. **Razlikovanje parnih turbina za mehanički pogon i parnih turbina za pogon generatora**

(25) Podnositelj prijave tvrdi da se parne turbine mogu segmentirati u parne turbine za mehanički pogon i parne turbine za pogon generatora, posebno one s većom razinom izlazne snage.

(26) U svojim prethodnim odlukama Komisija nije definirala zasebno tržište parnih turbina za mehanički pogon.

(27) Rezultati istraživanja tržišta bili su sljedeći:

(a) prvo, parne turbine za mehanički pogon uobičajeno trebaju biti u skladu s dodatnim tehničkim zahtjevima, poput normi API-ja i drugih posebnih zahtjeva koje utvrde klijenti ([1]). Suprotno tome, klijenti u načelu ne zahtijevaju da su parne turbine za pogon generatora u skladu s normama API-ja;

(b) drugo, kupci parnih turbina za pogon generatora imaju visoke zahtjeve u pogledu učinkovitosti, dok ih kupci parnih turbina za mehanički pogon nemaju ([2]);

(c) treće, kupci u načelu kupuju parne turbine za pogon generatora u paketu s generatorima („generatorske jedinice"), stoga postoji potražnja za cijelim paketom, a ne samo za parnim turbinama za pogon generatora ([3]);

(d) četvrto, parne turbine za mehanički pogon i parne turbine za pogon generatora namijenjene su različitim skupinama kupaca. Kupci parnih turbina za mehanički pogon aktivni su u različitim industrijama poput industrije nafte i plina, metalnoj industriji, industriji celuloze i papira, industriji čelika itd. Kupci parnih turbina za pogon generatora uobičajeno su uključeni u proizvodnju energije ([4]).

(28) Budući da se transakcijom neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na temelju bilo kojeg vjerojatnog tržišta, Komisija je ostavila otvorenim pitanje točnog tržišta proizvoda za predmetna tržišta parnih turbina za mehanički pogon.

IV. **Tržište parnih turbina za mehanički pogon**

(29) Podnositelj prijave tvrdi da ne postoji zasebno tržište parnih turbina za mehanički pogon. U pogledu proizvedene snage, podnositelj prijave tvrdi da nije smisleno definirati zasebna tržišta prema izlaznoj snazi.

(30) Komisija je razmotrila može li se potencijalno tržište parnih turbina za mehanički pogon dodatno segmentirati u različita tržišta prema njihovoj izlaznoj snazi i krajnjim primjenama.

([1]) Vidjeti ID 2295 Zapisnik telefonskog razgovora s konkurentom i ID 161 – Ql Upitnik za konkurente, odgovori na pitanje 37.
([2]) ID 161 – Ql Upitnik za konkurente, odgovori na pitanje 37.
([3]) ID 265 Zapisnik telefonskog razgovora s konkurentom, 8.12.2015.
([4]) ID 2295 Zapisnik telefonskog razgovora s konkurentom, 6.3.2015. i ID 177 Zapisnik telefonskog razgovora s konkurentom, 10.12.2014.

(31) U pogledu moguće segmentacije prema izlaznoj snazi, istraživanjem tržišta nije donesen zaključak u pogledu prikladne razdjelne točke. Neki su konkurenti naveli da je prikladno razlikovati parne turbine za mehanički pogon s izlaznom snagom između 0 MW i 10 MW, a jedan drugi sudionik istaknuo je da dobavljači u načelu proizvode parne turbine za mehanički pogon s izlaznom snagom do 20 MW te da stoga segmentacija ispod tog praga nije prikladna.

(32) U pogledu moguće segmentacije prema krajnjoj primjeni, sudionici u istraživanju tržišta istaknuli su moguću razliku između, s jedne strane, parnih turbina za mehanički pogon koje se upotrebljavaju u industriji nafte i plina (uglavnom u petrokemijskoj i kemijskoj industriji) te, s druge strane, parnih turbina za mehanički pogon koje se upotrebljavaju u drugim industrijama, poput metalne industrije, industrije celuloze i papira, industrije čelika, industrije prerade hrane i ostalih.

(33) Budući da se transakcijom neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na temelju bilo koje vjerojatne segmentacije, Komisija smatra da se pitanje točnog tržišta proizvoda za tržišta parnih turbina za mehanički pogon može ostaviti otvorenim.

V. **Tržište parnih turbina za primjene za pogon generatora**

(34) Podnositelj prijave tvrdi da ne postoji zasebno tržište parnih turbina za pogon generatora koje su pakirane s generatorima. Za potrebe ocjene tržišnog natjecanja u pogledu ove transakcije, Komisija je razmotrila zasebno tržište parnih turbina za pogon generatora koje su pakirane s generatorima jer kupci kupuju konačni kombinirani proizvod.

(35) Budući da se transakcijom neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje prema bilo kojoj vjerojatnoj definiciji tržišta, pitanje točne definicije tržišta proizvoda ipak se može ostaviti otvorenim.

VI. **Tržište postrojenja za katalitičko krekiranje u fluidiziranom sloju (FCC)**

(36) Katalitičko krekiranje u fluidiziranom sloju rafinerijski je proces u širokoj uporabi, a njime se frakcije ugljikovodika iz sirove nafte pretvaraju u rafiniraniji benzin, olefinske plinove i druge proizvode. Tijekom procesa ekspander hvata energiju iz dimnog plina visoke temperature (koji se uobičajeno gubi). Ta se energija potom primjenjuje za pogon generatora ili glavnog zračnog kompresora. Time se rafineriji omogućuje smanjenje troškova energije i poboljšanje svoje ukupne ocjene indeksa energije. Oprema s pomoću koje se obavlja ta aktivnost može biti posložena u jedno postrojenje (rješenje s jednim postrojenjem za FCC) ili u dva zasebna postrojenja (rješenje s dvama postrojenjima za FCC).

(37) Rješenje za FCC s jednim postrojenjem sastoji se od ekspandera, zračnog kompresora (glavni puhač), parne turbine i generatora. Sve su komponente uključene u jedno postrojenje.

(38) Rješenje za FCC s dvama postrojenjima sastoji se od dvaju zasebnih postrojenja. U tom se slučaju jedno postrojenje sastoji od zračnog kompresora koji pogoni parna turbina („kompresorsko postrojenje za FCC"). Drugo se postrojenje sastoji od ekspandera i generatora („ekspandersko postrojenje za FCC").

(39) Kupci postrojenja za FCC su rafinerije. One u načelu kupuju postrojenje za FCC kao cjelinu, a ne njegove komponente zasebno. Kupcima pomažu i EPC društva.

(40) Podnositelj prijave smatra da je mjerodavno tržište proizvoda tržište postrojenja za FCC, uključujući rješenja za FCC s jednim postrojenjem i rješenja za FCC s dvama postrojenjima ([1]). Komisija nije prethodno definirala tržište proizvoda za postrojenja za FCC.

(41) U ovom predmetu Komisija smatra da se pitanje jesu li ili nisu rješenja za FCC s jednim postrojenjem i rješenja za FCC s dvama postrojenjima posebna tržišta proizvoda može ostaviti otvorenim jer se, neovisno o točnim granicama mjerodavnog tržišta proizvoda (mjerodavnih tržišta proizvoda), transakcijom neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje u pogledu postrojenja za FCC. Komisija je isto tako razmotrila moguće postojanje tržišta koja se nalaze u uzlaznim aktivnostima u odnosu na i. tržište rješenja za FCC s jednim postrojenjem i ii. tržište rješenja za FCC s dvama postrojenjima kako bi ocijenila sve moguće vertikalne učinke.

iii. *Definicija zemljopisnog tržišta*

(42) Zemljopisno tržište za sva prethodno navedena tržišta najmanje je EGP, a vjerojatno cijeli svijet.

([1]) ID 2746 Odgovor podnositelja prijave na zahtjev Komisije za informacije od 7. svibnja 2015., stavak 8.

B. OCJENA TRŽIŠNOG NATJECANJA

I. **Turbokompresorska postrojenja koje pogoni ADGT i turbokompresorska postrojenja koje pogoni lagani IGT s izlaznom snagom većom od 23 MW za primjene u uzlaznim aktivnostima na moru i u cjevovodima u središnjim aktivnostima – ocjena horizontalnih učinaka.**

i. *Okvir analize*

(43) Iako su uvjeti tržišnog natjecanja prije koncentracije u načelu pouzdan pokazatelj uvjeta koji bi prevladavali bez koncentracije, u ovom predmetu uvjeti tržišnog natjecanja koji su postojali u trenutku koncentracije ne čine nužno mjerodavnu usporedbu. Razlog tomu je činjenica da podatci upotrijebljeni za ocjenu transakcije potječu iz razdoblja prije završetka prethodne transakcije – transakcije Siemens/RR ([1]) koja se dogodila u prosincu 2014. – kojom je Siemens stekao ADGT-ove poduzetnika Rolls Royce („RR"). Ti prošli podatci stoga ne mogu u potpunosti odražavati budući konkurentni položaj spojenog subjekta Siemens/RR koji ne sudjeluje u prijavljenoj koncentraciji.

(44) Uključivanje segmenta poslovanja poduzetnika RR koje se odnosi na ADGT možda je promijenilo tržišni položaj poduzetnika Siemens i u određenoj mjeri pritiske koje vrši na svoje konkurente. Isto tako, Siemens namjerava […] novostečenu proizvodnu liniju poduzetnika RR. U izostanku transakcije konkurentski pritisci koje bi poduzetnici DR i Siemens/RR međusobno izvršavali obuhvaćali bi sve između trenutačne situacije i situacije u kojoj Siemens uspije […] proizvode poduzetnika RR.

(45) Komisija smatra da se na kraju može ostaviti otvorenim pitanje koji je od dvaju alternativnih scenarija vjerojatniji jer prema obama scenarijima transakcija neće dovesti do bitnog ograničenja učinkovitog tržišnog natjecanja.

(46) Nadalje, s obzirom na to da se velika većina prodaje obavlja putem natječajnog postupka i da su turbokompresorska postrojenja proizvodi koji se iznimno razlikuju i na visokoj su tehnološkoj razini, ocjenu potencijalnih nekoordiniranih učinaka transakcije potrebno je izvršiti u okviru „tržišta javnog nadmetanja" s različitim proizvodima. Međutim, s obzirom na nedostatak transparentnosti u većini natječajnih postupaka, Komisija se u ocjeni nije usredotočila samo na projekte iz natječaja u kojima su stranke bili odabrani ponuditelj i drugi najbolji ponuditelj, već je razmotrila sve projekte u kojima su se stranke natjecale.

ii. *Ocjena*

(47) Komisija je zaključila da se transakcijom neće ukloniti bitna konkurentska sila na tržištu. Za to navodi razloge u nastavku:

(a) zajednički su tržišni udjeli stranaka umjereni, a poduzetnik GE, koji ima usporediv ili veći tržišni udjel, tržišno će se natjecati u svim segmentima tržišta;

(b) poduzetnici Siemens/RR i DR nisu bliski konkurenti jer je njihov portfelj turbokompresorskih postrojenja usmjeren na različite primjene. Navedeno potvrđuje i činjenica da su se Siemens i DR međusobno natjecali samo u ograničenom broju projekata. Broj projekata u kojima je jedan od njih bio odabrani ponuditelj, a drugi je isto tako predao neopozivu ponudu još je manji;

(c) nije vjerojatno da će uklanjanje tržišnog natjecanja između poduzeća koja se spajaju dovesti do bitnog smanjenja konkurentskog pritiska koji vrše na GE;

(d) nije vjerojatno da će uključivanje segmenta poslovanja poduzetnika RR koje se odnosi na ADGT bitno povećati konkurentski pritisak koji bi Siemens vršio na poduzetnika DR u izostanku koncentracije i

(e) mogući nestanak mješovite ponude poduzetnika GE i DR s tržišta neće bitno smanjiti konkurentske pritiske koje stranke vrše na poduzetnika GE.

(48) Komisija je isto tako utvrdila da se transakcijom neće ukloniti bitna konkurentska sila s tržišta turbokompresorskih postrojenja koje pogoni ADGT i turbokompresorskih postrojenja koje pogoni lagani IGT s izlaznom snagom manjom od 23 MW. Razlog tomu je činjenica da su zajednički tržišni udjeli stranaka umjereni, a povećanje nastalo zbog transakcije malo je prema bilo kojem mogućem okviru analize.

II. **Turbokompresorska postrojenja koje pogoni ADGT i turbokompresorska postrojenja koje pogoni lagani IGT – ocjena nehorizontalnih učinaka.**

(49) Komisija je analizirala moguće nehorizontalne učinke transakcije. Prema ovom okviru analize, hipotetsko tržište ADGT-ova i tržište turbokompresora nalazilo bi se uzlazno od tržišta turbokompresorskih postrojenja koja se upotrebljavaju za primjene u industriji nafte i plina. *De facto*, ADGT-ovi i kompresori bitan su ulazni materijal za proizvodnju kompresorskih postrojenja, za koja su potrebna oba elementa.

([1]) Predmet M.7284 – Siemens/John Wood/Rolls-Royce Combined ADGT Business/RWG, 4.8.2014.

(50) Budući da su Siemens/DE i GE jedini dobavljači ADGT-ova trećim osobama, iako postoji niz proizvođača kompresora, sposobnost i poticaj poduzetnika Siemens/RR za ograničavanje pristupa svojim proizvodima može se odnositi samo na ADGT, ali ne na njegove kompresore. Stoga je Komisija samo ocijenila bi li spojeni subjekt imao sposobnost i poticaj za ograničavanje pristupa trećih osoba svojim ADGT-ovima te učinke koje bi takva strategija imala na tržišno natjecanje.

(51) Stav je Komisije da, iako ima sposobnost ograničavanja pristupa ADGT-ovima, spojeni subjekt neće imati poticaj da to učini i to zato jer za poduzetnika Siemens/Rolls-Royce ne bi bilo profitabilno da uskrati ponudu ADGT-ova jer bi izgubio znatno više zbog odbijanja prodaje ADGT-ova na samostalnoj osnovi nego što bi mogao steći od prodaje dodatnih kompresora kao dijela kompresorskih postrojenja čije je sve komponente proizveo Siemens. Isto tako, prodajom ADGT-a stvara se dugoročni priljev prihoda od njihova servisiranja.

(52) U svakom slučaju, hipotetska strategija ograničavanja pristupa ne bi imala bitan utjecaj na učinkovito tržišno natjecanje jer nevertikalno integrirani proizvođači kompresora vrlo rijetko sudjeluju u natječajima, a još rjeđe uspijevaju postati odabrani ponuditelji.

III. **Generatorske jedinice koje pogoni ADGT i generatorske jedinice koje pogoni lagani IGT – ocjena horizontalnih učinaka.**

(53) Unatoč znatnom zajedničkom tržišnom udjelu stranaka na tržištu generatorskih jedinica koje pogoni ADGT i generatorskih jedinica koje pogoni lagani IGT snage veće od 23 MW za primjene u industriji nafte i plina, Komisija je smatrala da se transakcijom neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje jer se njome neće ukloniti bitna konkurentska sila s tržišta.

(54) Za to navodi razloge u nastavku:

(a) stranke nisu bliski konkurenti jer su usredotočene na različite segmente primjene u industriji nafte i plina;

(b) DR nije snažna konkurentska sila na tržištu jer se u znatnoj mjeri oslanja na poduzetnika GE u pogledu njegova ADGT-a i na dobavljače generatora trećih osoba;

(c) kako se pokazalo u analizi ponuda sudionika na tržištu, poduzetnici Siemens/RR i DR međusobno ne vrše snažne konkurentske pritiske;

(d) čak i da nakon transakcije generatorske jedinice poduzetnika DR opremljene ADGT-om poduzetnika GE više ne budu dostupne, stranke bi još uvijek mogle vršiti (barem) isti konkurentski pritisak na poduzetnika GE nuđenjem generatorskih jedinica opremljenih ADGT-om poduzetnika RR

(e) vjerojatno je da će sinergija između poduzetnika Mitsubishi Heavy Industries („MHI") i PW Power Systems („PWPS") potonjem omogućiti povećanje konkurentskog pritiska koji trenutačno vrši na stranke i poduzetnika GE.

IV. **Tržište parnih turbina za mehanički pogon**

(55) Komisija zaključuje da nije vjerojatno da će se transakcijom bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje u pogledu parnih turbina za mehanički pogon s rasponom snage do 45 MW ili na segment s rasponom snage do 5 MW.

(56) Na tržištu parnih turbina za mehanički pogon izlazne snage između 5 MW i 45 MW, zajednički tržišni udjel ([1]) stranaka ne premašuje (0–5 %) kako na razini EGP-a tako i na svjetskoj razini. Isto je pokazalo i istraživanje tržišta: *de facto*, većina je kupaca navela da transakcija neće imati utjecaj na ovaj segment tržišta ([2]).

(57) U pogledu parnih turbina za mehanički pogon s rasponom snage do 5 MW, na svjetskoj razini zajednički tržišni udjel stranaka iznosi (20–30 %), pri čemu je povećanje poduzetnika Siemens samo (0–5 %). Ostali aktivni veliki sudionici na tržištu su Elliott Ebara (SAD), Shin Nippon (Japan), TGM Kanis/Turbinas (Brazil), NG Metallurgica (Brazil) i drugi ([3]).

([1]) ID 113 Obrazac CO, stavak 527.
([2]) ID 195 Q2 – Upitnik za kupce, odgovori na pitanje 80.16.
([3]) ID 113 Obrazac CO, stavak 530.

(58) Na razini EGP-a zajednički tržišni udjel stranaka iznosit će (40–50 %) Elliott će ostati drugi dobavljač parnih turbina za mehanički pogon i najveći konkurent. Ostali mali konkurenti držali bi tržišne udjele manje od 5 %. Neovisno o snažnom položaju stranaka i poduzetnika Elliot, postojat će i niz manjih konkurenata sa sjedištem u EGP-u, kao što su MAN Diesel and Turbo (Njemačka), Fincantieri (Italija), M+M (Njemačka), te sudionici izvan EGP-a, točnije TGM Kanis/Turbinas, NG Metallurgica i Shin Nippon.

(59) Usprkos zajedničkim tržišnim udjelima stranaka i koncentriranoj prirodi tržišta, Komisija smatra da nije vjerojatno da će se transakcijom bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje u pogledu parnih turbina za mehanički pogon snage do 5 MW jer 1. poduzetnici Siemens i DR nisu bliski konkurenti i 2. prepreke ulasku i širenju su niske.

(60) U pogledu bliskosti tržišnog natjecanja, poslovanje poduzetnika Siemens usmjereno je na proizvodnju energije. S druge strane, poduzetnik Dresser-Rand usredotočen je na parne turbine za mehanički pogon za primjene u industriji nafte i plina. To je potvrđeno podatcima stranaka o prodaji za razdoblje 2009.–2014. Više od (80–90 %) prodaje poduzetnika DR u tom segmentu tržišta odnosi se na primjene u industriji nafte i plina, dok prodaja društva Siemens industriji nafte i plina predstavlja samo oko (20–30 %) ukupne prodaje poduzetnika Siemens koja se odnosi na parne turbine za mehanički pogon snage manje od 5 MW.

(61) U pogledu prepreka ulasku, istraživanjem tržišta pokazalo se da bi 1. niz konkurenata koji su već aktivni u segmentu parnih turbina za mehanički pogon snage manje od 5 MW lako mogli proširiti svoju proizvodnju kao reakciju na povećanu potražnju i 2. društva koja su trenutačno aktivna na tržištu parnih turbina za pogon generatora lako mogla početi dobavljati parne turbine za mehanički pogon pod uvjetom da mogu poštovati norme koje zahtijeva industrija, koje prema njihovim tvrdnjama same po sebi nije teško ispuniti.

V. **Tržište parnih turbina za primjene za pogon generatora**

(62) Komisija smatra da nije vjerojatno da će se transakcijom bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje u pogledu generatorskih jedinica snage manje od 45 MW, neovisno o tome uzima li Komisija u obzir tržište EGP-a ili svjetsko tržište. Za to navodi razloge u nastavku:

(a) prvo, zajednički tržišni udjel stranaka neće premašiti (20–30 %) kako na razini EGP-a tako ni na svjetskoj razini;

(b) drugo, povećanje prouzročeno transakcijom maleno je kako na svjetskoj razini tako i na razini EGP-a. Budući da Siemens ima tržišni udjel od (20–30 %), DR je manji konkurent na tržištu generatorskih jedinica s tržišnim udjelom od samo (0–5 %). Za poduzetnika DR kao takvog ne može se smatrati da vrši bitni konkurentski pritisak na to tržište;

(c) treće, kupci i konkurenti u segmentu generatorskih jedinica s izlaznom snagom do 45 MW naveli su da je Siemens dobro poznat i priznat dobavljač generatorskih jedinica. Međutim, nisu naveli poduzetnika DR kao snažnog i priznatog sudionika na tom tržištu ([1]).

VI. **Tržište postrojenja za FCC**

(63) Zbog razloga navedenih u nastavku, Komisija smatra da se transakcijom neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje u pogledu postrojenja za FCC, neovisno o točnim granicama mjerodavnog tržišta proizvoda (mjerodavnih tržišta proizvoda). Točnije, Komisija je izvršila svoju ocjenu tržišnog natjecanja u pogledu horizontalnih i vertikalnih učinaka prema tri vjerojatna silazna tržišta: 1. postrojenja za FCC u rješenju s jednim postrojenjem, 2. postrojenja za FCC u rješenju s dvama postrojenjima: postrojenja za FCC s ekspanderom i postrojenja za FCC s kompresorom i 3. postrojenja za FCC koja uključuju rješenja s jednim postrojenjem i rješenja s dvama postrojenjima, te je došla do zaključka da se transakcijom se neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje u pogledu bilo kojeg od tih vjerojatnih tržišta.

1. ***Rješenje za FCC s jednim postrojenjem***

i. *Ne postoje horizontalni učinci*

(64) Nijedna stranka nije aktivna na tržištu rješenja za FCC s jednim postrojenjem i stoga se bilo kakve horizontalne učinke može isključiti.

(65) Na tom tržištu, ako se promatra na svjetskoj razini, MAN (s ekspanderom poduzetnika DR) ima tržišni udjel od (60–70 %), a Elliott Ebara (30–40 %) ([2]). Na razini EGP-a nijedno od navedenih društava nije prodalo rješenje za FCC s jednim postrojenjem.

([1]) ID 177 Zapisnik telefonskog razgovora s kupcem, 10.12.2014.; ID 2295 Zapisnik telefonskog razgovora s konkurentom, 6.3.2015.
([2]) Tržišni udjeli izračunani su za razdoblje 2004. – 2015.

ii. *Ne postoje vertikalni učinci*

(66) Dobavljači postrojenja za FCC oslanjaju se na ekspandere koje su sami proizveli ili dobavljaju ekspandere od proizvođača trećih osoba koji se potom pakiraju zajedno s ostalim komponentama. MAN, proizvođač kompresora i parnih turbina, bio je odabrani ponuditelj u […] projekata te je postao glavni izvođač za postrojenja za FCC, a ekspandere je dobavljao od poduzetnika DR. S druge strane, Elliott je bio odabrani ponuditelj u jednom projektu, a oslanjao se na vlastitu liniju ekspandera i kompresora. Stoga moguće postoji uzlazno tržište za prodaju ekspandera koji se upotrebljavaju u postrojenjima za FCC.

(67) Na tom uzlaznom tržištu za ekspandere DR ima tržišni udjel na svjetskoj razini od (40–50 %), Elliott Ebara (30–40 %), a GE (20–30 %). Poduzetnik Ellliot Ebara na razini EGP-a prodao je samo jedno postrojenje ([1]).

(68) U segmentu rješenja za FCC s jednim postrojenjem, poduzetnik DR prodao je vrlo malo ekspandera kao dio postrojenja za FCC koje nudi MAN ([…] projekata), a poduzetnik Elliott samo jedan kako dio postrojenja za FCC koje nudi sam Elliott.

(69) Komisija smatra da nije vjerojatno da će transakcija dovesti do ograničavanja pristupa ulaznim materijalima koje je u suprotnosti s tržišnim natjecanjem. Točnije, u skladu sa smjernicama za nehorizontalne koncentracije ([2]), Komisija je provela analizu i zaključila da: 1. spojeni subjekt ne bi imao sposobnost ograničiti pristup jer bi se dobavljači koji se oslanjaju na ulazne materijale poduzetnika DR mogli okrenuti poduzetniku GE ili poduzetniku Elliott; 2. pitanje bi li spojeni subjekt imao poticaj da ograniči pristup može se ostaviti otvorenim; te je na kraju Komisija zaključila da 3. čak i da spojeni subjekt ima sposobnost i poticaj da bitno ograniči pristup ekspanderima, to ne bi imalo bitan štetan učinak na tržišno natjecanje na razini rješenja za FCC s jednim postrojenjem. Razlog tomu je taj da se trenutačno na toj razini natječu samo Elliott i MAN (s ekspanderom poduzetnika DR). Posljedično, da stranke prestanu opskrbljivati poduzetnika MAN ekspanderima poduzetnika DR i da ih umjesto toga isključivo kombiniraju s kompresorima poduzetnika Siemens, nakon transakcije još uvijek bi postojala dva aktivna dobavljača, a jedina razlika bila bi ta da bi rješenje poduzetnika DR i MAN zamijenilo rješenje poduzetnika DR i Siemens.

2. ***Rješenje za FCC s dva postrojenja***

(70) Postrojenja za FCC u rješenjima s dvama postrojenjima sastoje se od dvaju zasebnih postrojenja: 1. postrojenja za FCC s ekspanderom i 2. postrojenja za FCC s kompresorom. Kupci uobičajeno organiziraju odvojene natječaje za svako postrojenje. Stoga dobavljač ekspanderskog postrojenja nije nužno i dobavljač kompresorskog postrojenja. Zapravo, DR je od 2004. dobavio […] ekspanderskih postrojenja kao dio postrojenja za FCC u rješenjima s dvama postrojenjima, a ima […] kompresorsko postrojenje kao dio te vrste postrojenja za FCC ([3]). Komisija je provela odvojenu ocjenu tržišnog natjecanja za ekspandersko postrojenje za FCC i kompresorsko postrojenje za FCC te je došla do zaključka nije vjerojatno da će se transakcijom ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na bilo kojem od tih navodnih tržišta.

2.1. Ekspanderska postrojenja za FCC

(71) Na svjetskoj razini, na silaznom tržištu ekspanderskih postrojenja za FCC DR ima tržišni udjel od (30–40 %), Elliott Ebara (30–40 %), a GE (20–30 %). Na razini EGP-a samo je poduzetnik Elliott Ebara prodao ekspanderska postrojenja za FCC. Siemens nije aktivan na tom tržištu i stoga se mogu isključiti bilo koji horizontalni učinci.

(72) Na tom tržištu proizvođač ekspandera uobičajeno djeluje kao glavni izvođač, a u načelu generator dobavlja od treće osobe. Na takvom potencijalnom navodnom uzlaznom tržištu generatora udjel poduzetnika Siemens u ponudi je manji od [10–20] % u EGP-u i u svijetu. DR proizvodi samo nišni proizvod (NovaGen 400) i ima minimalne tržišne udjele na razini EGP-a i na svjetskoj razini. Taj se nišni proizvod ne upotrebljava s ekspanderima za FCC.

(73) U pogledu ograničavanja pristupa ulaznim materijalima, Komisija smatra da spojeni subjekt neće imati ni sposobnost ni poticaj da ograniči pristup generatorima trećim osobama koji su proizvođači originalne opreme, a proizvode ekspandere. Razlog tomu je činjenica da Siemens na tom navodnom tržištu ima udjel manji od (10–20 %), a tržišni udjel poduzetnika DR je minimalan. U svakom slučaju, generatori poduzetnika DR ne upotrebljavaju se s ekspanderima za FCC. Stoga će dobavljači ekspanderskih postrojenja za FCC nakon koncentracije i dalje imati pristup generatorima konkurenata poduzetnika Siemens, od kojih mnogi nisu integrirani ([4]).

([1]) Razdoblje izračuna tržišnog udjela odnosi se na godine 2004.–2015.
([2]) Smjernice za ocjenu nehorizontalnih koncentracija prema Uredbi Vijeća o kontroli koncentracija između poduzetnika (SL C 265, 18.10.2008., str. 7.).
([3]) ID 2745 Prilog odgovoru podnositelja prijave na zahtjev Komisije za informacije od 7. svibnja 2015.
([4]) ID 2746 Odgovor podnositelja prijave na zahtjev Komisije za informacije od 7. svibnja 2015., stavci 43.–44.

(74) U pogledu mogućeg ograničavanja pristupa kupcima, stranke ne bi imale sposobnost ograničiti pristup dostatnoj bazi kupaca konkurentima poduzetnika Siemens na tržištu generatora jer se generatori upotrebljavaju u brojnim drugim primjenama, poput generatorskih jedinica koje se upotrebljavaju za primjene u industriji nafte i plina. Stoga, čak iako bi stranke dobavljale generatore isključivo interno od poduzetnika Siemens kako bi ih spajale s ekspanderima poduzetnika DR u ekspanderska postrojenja za FCC, konkurenti poduzetnika Siemens na tržištu generatora i dalje bi imali pristup dostatnoj bazi kupaca za druge primjene.

2.2. Kompresorska postrojenja za FCC

(75) Ni DR ni Siemens ne dobavljaju kompresorska postrojenja za FCC. Na uzlaznom tržištu parnih turbina zajednički tržišni udjel stranaka je (0–5 %) [1]. Stoga Komisija smatra da transakcija ne izaziva nikakve horizontalne ili vertikalne dvojbe u pogledu kompresorskih postrojenja za FCC.

3. *Postrojenja za FCC koja uključuju rješenja s jednim postrojenjem i rješenja s dva postrojenja*

(76) Komisija je u prethodnim dvama odjeljcima zaključila da nije vjerojatno da će se transakcijom ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na navodnom tržištu rješenja za FCC s jednim postrojenjem i navodnom tržištu rješenja za FCC s dvama postrojenjima. kad bi oba proizvoda bila dio istog mjerodavnog tržišta, to bi samo ojačalo zaključke Komisije. Razlog tomu je činjenica da bi u slučaju hipotetskog povećanja cijena u jednom od dvaju segmenata kupci i/ili dobavljači mogli zamijeniti jedno rješenje drugim.

V. **ZAKLJUČAK**

(77) Zbog prethodno navedenih razloga, u odluci se zaključuje da se predloženom koncentracijom neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu, ili na njegovu znatnom dijelu, te da je stoga Siemensovo stjecanje poduzetnika Dresser Rand spojivo s unutarnjim tržištem i funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u.

---

[1] ID 2746 Odgovor podnositelja prijave na zahtjev Komisije za informacije od 7. svibnja 2015., stavak 13.